

PRAVILA VZGOJNEGA UKREPANJA ZA DIJAKE V DIJAŠKEM DOMU BEŽIGRAD LJUBLJANA

po Pravilniku o bivanju v dijaških domovih (Uradni list RS, št. [30/18](#), [70/19](#), [92/22](#) in [114/22](#) – popr.), Zakonu o gimnazijah (Uradni list RS, št. [1/07](#) – uradno prečiščeno besedilo, [68/17](#), [6/18](#) – ZIO-1, [46/19](#) in [53/24](#)) in Zakonu o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. [79/06](#), [68/17](#), [46/19](#) in [53/24](#)).

Vzgojna obravnava dijakov v dijaškem domu poteka v okviru celovite vzgojno-izobraževalne dejavnosti dijaškega doma v skladu s cilji in načeli vzgojnega programa za dijaške domove. Vzgojna obravnava zajema izvajanje vzgojnega programa in vzgojno ukrepanje v skladu s »Pravilnikom o bivanju v dijaških domovih« po načelu največje koristi dijaka (20. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih).

Dijaški dom lahko zaradi neizpolnjevanja obveznosti oziroma kršitev dolžnosti (v nadaljnjem besedilu: kršitve) zoper dijaka vzgojno ukrepa (27. člen ZGIM in 56. člen ZPSI).

DOLŽNOSTI DIJAKOV

Dolžnosti dijakov v času bivanja v dijaškem domu so (28. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih):

1. da upoštevajo določila tega pravilnika in domska pravila,
2. da redno in pravočasno obiskujejo učne ure in druge oblike organiziranega dela v skladu z domskimi pravili,
3. da redno in pravočasno opravljajo svoje obveznosti, določene z domskimi pravili,
4. da dijakov in delavcev dijaškega doma ne ovirajo in ne motijo pri delu,
5. da ravnajo v skladu z navodili in odločitvami vzgojiteljev in drugih pristojnih organov dijaškega doma,
6. da skrbijo za lastno zdravje in varnost in ne ogrožajo zdravja in varnosti ter telesne in duševne integritete drugih,
7. da upoštevajo navodila in pravila za zagotavljanje požarne varnosti in zdravja pri dejavnostih, pri katerih sodelujejo,
8. da pri svojem ravnanju upoštevajo predpise, medsebojne pravice in obveznosti ter spoštujejo splošna pravila vedenja in civilizacijske vrednote,
9. da se spoštljivo vedejo do dijakov, delavcev doma in drugih oseb,
10. da skrbijo za urejenost in snažnost sobe, dijaškega doma in domskega okolja ter
11. da sooblikujejo ugled dijaškega doma in okolja, v katerem bivajo.

PREPOVEDI IN KRŠITVE

V domu je prepovedano (29. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih):

1. nasilno (verbalno, psihično, fizično ali spolno) vedenje,
2. izvajanje nasilnih načinov uvajanja novincev v dijaški dom,
3. prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje, omogočanje, uživanje alkohola ali drugih drog,

4. kajenje,
5. prihajanje in prisotnost pod vplivom alkohola ali drugih drog,
6. prinašanje, posedovanje in uporaba predmetov in sredstev, ki lahko ogrožajo varnost in zdravje ljudi in premoženja,
7. ogrožanje varnosti in zdravja drugih in svojega,
8. ogrožanje življenja živali in rastlin,
9. onesnaževanje oziroma uničevanje žive in nežive narave in
10. kakršnakoli druga dejanja oziroma opustitve, ki povzročajo škodo dijaku ali drugim oziroma ogrožajo ljudi, naravo, okolje, stvari in premoženje.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so opomin, ukor in izključitev iz dijaškega doma. Namesto teh vzgojnih ukrepov se dijaku lahko določijo tudi drugi alternativni vzgojni ukrepi. Izključitev iz dijaškega doma se lahko izreče za najtežje kršitve (določene v 27.a členu ZGIM in 56.a členu ZPSI).

Dijaku se lahko izreče **OPOMIN ALI UKOR** zaradi naslednjih kršitev (30. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih):

- neprimeren odnos do dijakov, delavcev doma in drugih,
- neprimeren odnos do domskega in drugega premoženja,
- neupoštevanje predpisov in domskih pravil.

Dijaku se lahko izreče **IZKLJUČITEV IZ DIJAŠKEGA DOMA** zaradi naslednjih kršitev (po 27.a členu ZGIM in 56.a členu ZPSI):

- ogrožanje svojega življenja ali zdravja oziroma življenja ali zdravja drugih, ki ima ali bi lahko imelo za posledico težjo telesno poškodbo oziroma težje duševne motnje,
- namerno uničenje oziroma poškodovanje domskega ali drugega premoženja, s katerim je povzročena večja materialna škoda,
- vdor v varovani podatkovni sistem, s katerim je bila povzročena škoda ali pridobljena korist,
- uničenje ali ponarejanje domske dokumentacije,
- posedovanje predmetov oziroma sredstev, ki ogrožajo varnost, življenje in zdravje ljudi ali varnost premoženja,
- posedovanje, ponujanje ali prodajanje prepovedanih drog,
- posedovanje, ponujanje ali prodajanje alkohola,
- prisotnost pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog oziroma uživanje alkohola ali prepovedanih drog,
- neopravičene odsotnosti iz dijaškega doma (v času učnih ur ali nedovoljena nočna odsotnost), ki znaša 35 ur v šolskem letu.

Dijaka se lahko izključi iz dijaškega doma za četrti oziroma za vsak nadaljnji izrečeni ukor v posameznem šolskem letu.

Izključitev iz dijaškega doma traja do konca šolskega leta, če pa je bil dijaku ukrep izrečen mesec dni ali manj pred iztekom pouka v skladu s šolskim koledarjem, lahko izključitev traja še največ do konca naslednjega šolskega leta.

Za kršitve iz prve do šeste alineje prvega odstavka tega člena se postopek lahko uvede v treh mesecih od dneva, ko se je izvedelo za kršitev in dijaka, ki je kršitev storil.

Za kršitve iz sedme, osme in devete alineje prvega odstavka tega člena se postopek lahko uvede v tridesetih dneh od dneva, ko je dijak storil kršitev.

Izključitev iz dijaškega doma **se lahko izreče pogojno**, tako da se ta ne izvrši, če dijak v pogojnem obdobju, ki lahko traja največ eno leto, ne stori kršitve iz prvega odstavka tega člena. Če dijak v pogojnem obdobju stori kršitev iz prvega odstavka tega člena, se pogojna izključitev lahko prekliče.

Dijaku se lahko namesto vzgojnih ukrepov iz prejšnjih odstavkov določijo tudi drugi **ALTERNATIVNI VZGOJNI UKREPI** (npr. pobotanje oziroma poravnava spora, poprava škodljivih posledic njegovega ravnanja, izvršitev nekega neobveznega dobrega dela oziroma naloge, opravljanje nalog in obveznosti izven načrtovanega časa) pod pogojem, da dijak s tem soglaša.

Pri izreku alternativnega ukrepa (32. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih) se pisno določi način izvrševanja alternativnega ukrepa, trajanje, kraj in rok za izvršitev ukrepa, ter osebo, ki bo spremljala izvajanje ukrepa.

Z vsebino in načinom izvrševanja alternativnega ukrepa se seznani dijak in starše. Če se dijak s tem strinja, se tak ukrep izvrši, tako da se z dijakom predhodno dogovori o načinu in času izvršitve. Dijak mora dati soglasje k predlogu alternativnega vzgojnega ukrepa najpozneje v 24 urah od takrat, ko se ga z njim seznani.

V dokumentaciji o vodenju postopka vzgojnega ukrepanja se evidentira soglasje dijaka oziroma obrazložitev njegove odločitve, če ne soglaša s predlaganim alternativnim ukrepom. Dijak izrazi soglasje oziroma nesoglasje s predlaganim alternativnim vzgojnim ukrepom s podpisom izjave v zapisniku o vzgojnem ukrepanju.

Dijaku se vroči en izvod podpisanega zapisnika o vzgojnem ukrepanju.

Če dijak z določenim alternativnim ukrepom ne soglaša ali ga ne izvrši na določen način in v določenem roku, se mu izreče vzgojni ukrep.

UVEDBA IN VODENJE POSTOPKA VZGOJNEGA UKREPANJA (31. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih):

Za uvedbo in vodenje postopka vzgojnega ukrepanja ter izrek ukrepa zaradi kršitev, za katere se lahko izreče izključitev iz dijaškega doma, je pristojen ravnatelj, za kršitve, določene s tem pravilnikom, pa vzgojitelj.

Za kršitve, zaradi katerih se lahko izreče vzgojni ukrep opomin ali ukor, se postopek vzgojnega ukrepanja lahko uvede najpozneje v tridesetih dneh od dneva, ko se je izvedelo za kršitev in dijaka, ki je kršitev storil.

V postopku ugotavljanja kršitve **ima dijak pravico do zagovora**, pri katerem sodelujejo starši.

Če s starši ni bilo mogoče vzpostaviti stika ali če so prisotnost odklonili, se zagovor dijaka lahko izvede brez njihove prisotnosti. Na željo dijaka pri zagovoru sodeluje strokovni delavec doma ali druga polnoletna oseba, ki ji dijak zaupa.

Pri izbiri ukrepa se upošteva teža kršitve, odgovornost dijaka za kršitev, osebnostna zrelost dijaka, nagibe, zaradi katerih je storil dejanje, okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno, druge okoliščine, pomembne za ukrepanje in možne posledice ukrepanja.

Če se po proučitvi vseh okoliščin ugotovi, da dijak potrebuje pomoč oziroma svetovanje, se lahko postopek vzgojnega ukrepanja zoper dijaka ustavi.

IZREK VZGOJNEGA UKREPA (33. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih):

O vzgojnem ukrepu se dijaku vroči pisni sklep, o izključitvi pa odločba (v nadaljnjem besedilu: akt o izreku vzgojnega ukrepa) v osmih dneh po izreku vzgojnega ukrepa.

Akt o izreku vzgojnega ukrepa mora biti obrazložen in vsebovati mora pouk o pravnem varstvu.

Zaradi kršitve pri vodenju postopka ali zaradi drugih utemeljenih razlogov se postopek lahko ponovi ali ustavi oziroma že izrečeni ukrep prekliče.

Dijaški dom lahko zaseže predmet, s katerimi dijak ogroža oziroma bi lahko ogrozil svoje življenje ali zdravje oziroma življenje ali zdravje drugih ali povzroča oziroma bi lahko povzročil materialno škodo in o zasegu predmeta dijaku izda sklep najpozneje do konca tistega dne (27. člen ZGIM in 56 člen ZPSI).

ZAHTEVA ZA VARSTVO PRAVIC (34. člen Pravilnika o bivanju v dijaških domovih):

Dijak lahko poda zahtevo za varstvo pravic, če meni, da so odločitve v zvezi s sprejemom, bivanjem, plačevanjem oskrbnine, vzgojnimi ukrepi, disciplinskim ukrepanjem in v drugih primerih v nasprotju z določbami zakona, Pravilnika o bivanju v dijaških domovih, nastanitvene pogodbe in domskih pravil oziroma če so kako drugače neutemeljene oziroma nepravilne.

Pritožba se lahko poda na zapisnik pri ravnatelju oziroma se pošlje po pošti ali po elektronskih sredstvih komuniciranja v osmih dneh po prejetju odločitve oziroma po tem, ko se je izvedelo za kršitev.

O pritožbi v zvezi z odločitvijo o sprejemu oziroma izključitvi iz dijaškega doma odloči svet dijaškega doma, o vseh drugih pritožbah pa pritožbena komisija oziroma komisija za varstvo pravic.

Pritožbeni organ mora odločiti o pritožbi v petnajstih dneh po vložitvi pritožbe.

Pritožbeni organ lahko potrdi odločitev prvostopenjskega organa in pritožbo kot neutemeljeno zavrne ali pa pritožbi ugodi in odpravi odločitev prvostopenjskega organa ter sam odloči o zadevi, ki je predmet pritožbe. Pritožbi lahko tudi ugodi in odloči, da se postopek ukrepanja ponovi in o ukrepu ponovno odloči.

ODLOČANJE O VZGOJNEM UKREPU

- za vzgojni ukrep OPOMIN → postopek vodi vzgojitelj/ica, o ukrepu odloča sam/a
- za vzgojni ukrep UKOR VZGOJITELJA → postopek vodi vzgojitelj/ica, mnenje o ukrepu poda oddelčni vzg. zbor (strokovni aktiv)
- za vzgojni ukrep IZKLJUČITEV → postopek vodi ravnateljica, mnenje poda celotni vzg. zbor

Vzgojni ukrep OPOMIN lahko izrečemo za naslednje kršitve:

- motenje bivanja oziroma drugih dejavnosti v dijaškem domu,
- neprimerno ravnanje do dijakov oziroma delavcev doma,
- prekoračitve oziroma neupoštevanje časovnih obveznosti oz. drugih pravil bivanja, določenih s hišnim redom doma (izhodov, prihodov, obiskov, sobivanja),
- neopravičeno izostajanje od učnih ur,
- neopravičeno ostajanje v domu v času pouka,

- malomarno ravnanje z domsko opremo (prižiganje sveč, premikanje pohištva,...) in napravami ter drugim premoženjem dijaškega doma, bivaajočih ali drugih oseb v dijaškem domu,
- neurejenost sobe in kopalnice in neredno menjavanje posteljnine,
- nedovoljena uporaba prostorov, opreme in naprav v dijaškem domu (vstopanje in izstopanje skozi okno, uporaba grelnih aparatov,...),
- kršitev prepovedi kajenja v prostorih dijaškega doma in
- druge kršitve domskega reda

Vzgojni ukrep UKOR lahko izrečemo za naslednje kršitve:

- nedovoljena nočna odsotnost iz dijaškega doma,
- nedovoljeno prenočevanje drugih oseb v sobi,
- žaljiv odnos do dijakov ali delavcev doma,
- neupoštevanje predpisov o varnosti in zdravju pri delu in o protipožarni varnosti v domu,
- tatvina,
- spolne odnose,
- povzročitev manjše materialne škode na domskem premoženju, premoženju prebivalcev doma ali drugih oseb v domu iz hude malomarnosti ali namenoma.

Vzgojni ukrep IZKLJUČITEV ali POGOJNA IZKLJUČITEV lahko izrečemo za naslednje kršitve:

- ogrožanje svojega življenja ali zdravja oziroma življenja ali zdravja drugih, ki ima ali bi lahko imelo za posledico težjo telesno poškodbo oziroma težje duševne motnje,
- namerno uničenje oziroma poškodovanje domskega ali drugega premoženja, s katerim je povzročena večja materialna škoda,
- vdor v varovani podatkovni sistem, s katerim je bila povzročena škoda ali pridobljena korist,
- uničenje ali ponarejanje domske dokumentacije,
- posedovanje predmetov oziroma sredstev, ki ogrožajo varnost, življenje in zdravje ljudi ali varnost premoženja,
- posedovanje, ponujanje ali prodajanje prepovedanih drog,
- posedovanje, ponujanje ali prodajanje alkohola,
- prisotnost pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog oziroma uživanje alkohola ali prepovedanih drog,
- neopravičene odsotnosti iz dijaškega doma (v času učnih ur ali nedovoljena nočna odsotnost), ki znaša 35 ur v šolskem letu.

Dijaka se lahko izključi iz dijaškega doma za četrti oziroma za vsak nadaljnji izrečeni ukor v posameznem šolskem letu.